

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Університет Генуї (Італія)
Лієпайська академія Ризького технічного університету (Латвія)
Hibuki Therapy (Ізраїль)
IIF – International Inclusion Foundation (Німеччина)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ :
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ»

29-30 січня 2026 року
м. Запоріжжя, Україна

Рекомендовано Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол №10 від 24 лютого 2026 р.)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Наталя ФАЛЬКО – докторка психологічних наук, професорка, ректорка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Наталія ГУЗЬ – кандидатка психологічних наук, доцентка, деканеса факультету соціально-педагогічної та мистецької освіти, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Маргарита ВОРОВКА – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри освітології та педагогіки мистецтва, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Алла КОЖЕВНИКОВА – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри освітології та педагогіки мистецтва, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

М 33 **Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні трансформації педагогічної освіти: проблеми теорії і практики»**, м. Запоріжжя, 29-30 січня 2026 р. / за заг. ред. М. І. Воровки. – Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2026. – 725 с.

ISBN 978-617-7346-90-5

DOI:<http://doi.org/10.33842/conf.stpo.2026>

Подані у збірнику матеріали виступів учасників і учасниць Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні трансформації педагогічної освіти: проблеми теорії і практики», яка відбулася 29-30 січня 2026 року, висвітлюють системний аналіз сучасних трансформацій у сфері педагогічної освіти та окреслюють науково обґрунтовані напрями вирішення актуальних проблем теорії і практики.

За достовірність інформації, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен відповідальні автори публікацій.

ISBN 978-617-7346-90-5

Список використаних джерел

1. Беляєв М. А. Цифрова трансформація професійної освіти: концептуальні засади та практичні імплементації // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2024. – № 2. – С. 45–52.
2. Васильєва О. В., Кравець О. Ю. Робототехніка у STEM-освіті: методичні підходи та педагогічні результати // Інноваційні технології у навчальному процесі. – 2023. – № 4. – С. 30–38.
3. UNESCO. Reimagining our futures together: A new social contract for education. – Paris: UNESCO Publishing, 2021. – 240 p.
4. Зеленська С. М. Розвиток інженерного мислення у студентів засобами робототехніки // Наукові записки КНПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16: Педагогічні науки. – 2023. – Вип. 32. – С. 75–82.
5. Kafai Y. B., Burke Q. The educational benefits of making and programming robots: A systematic review // Computers & Education. – 2022. – Vol. 187. – P. 1–12. – DOI:10.1016/j.compedu.2022.104538.
6. Martín-Blas T., Serrano-Fernández A., Morán-Zarco M. Inclusive robotics education in higher education: A case study // IEEE Transactions on Education. – 2023. – Vol. 66, Issue 1. – P. 60–69.
7. Підварко Т. О. Педагогічна інтеграція інтелектуальних технологій у професійне навчання // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2024. – № 1. – С. 101–110.

Ірина МАРДАРОВА

кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Наталія ГУДАНИЧ

докторка філософії в галузі освіти, викладачка кафедри дошкільної педагогіки, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ

Європейська інтеграція України в умовах цифрової трансформації освіти є стратегічним напрямом модернізації національної освітньої системи, що зумовлений як внутрішніми реформаторськими процесами, так і зовнішніми викликами глобалізованого світу. Поглиблення співпраці з європейським простором вищої освіти вимагає гармонізації нормативно-правової бази, впровадження європейських стандартів якості освіти, а також створення умов для академічної мобільності й інтернаціоналізації освітнього середовища [5].

Цифрова трансформація освіти, що активізувалася внаслідок стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та впливу кризових явищ, висуває нові вимоги до компетентностей учасників освітнього процесу, щопередбачає не лише цифровізацію інфраструктури, а й формування цифрової культури, готовності до інновацій, критичного мислення та здатності працювати в інтегрованому освітньому просторі [4].

Водночас процес європейської інтеграції супроводжується низкою викликів: нерівномірний доступ до цифрових ресурсів у різних регіонах України, потреба у підвищенні цифрової компетентності педагогічних кадрів, забезпечення кібербезпеки та захисту персональних даних, адаптація освітнього контенту до вимог європейських кваліфікаційних рамок, інтеграція інноваційних методів навчання (гейміфікація, змішане та дистанційне навчання) у традиційні моделі [2; 3]. Отже, актуальність проблеми зумовлена необхідністю одночасного вирішення завдань цифрової модернізації освіти та гармонізації з європейськими освітніми стандартами, що є запорукою конкурентоспроможності України у глобальному освітньому просторі [1].

Дослідження цифрової трансформації освіти та європейської інтеграції України спирається на комплекс наукових підходів, серед яких системний, компетентнісний, інтеграційний та культурно-ціннісний. Системний підхід дозволяє розглядати освіту як багаторівневу систему, що функціонує у взаємозв'язку з політичними, економічними та соціокультурними процесами. Компетентнісний підхід акцентує увагу на формуванні у здобувачів освіти цифрових компетентностей, визначених Європейською рамкою цифрової компетентності для педагогів. Інтеграційний підхід сприяє гармонізації національної системи освіти з європейським простором вищої освіти. Важливими концептуальними орієнтирами дослідження є документи Європейського Союзу, зокрема Digital Education Action Plan (2021-2027), який визначає пріоритети цифрового розвитку освіти, а також рекомендації щодо цифрових навичок і компетентностей.

Результати дослідження підтверджують твердження, що цифрова трансформація освіти в Україні охоплює кілька ключових напрямів: модернізація комп'ютерного парку, підключення закладів освіти до високошвидкісного інтернету, впровадження хмарних технологій і захищених цифрових платформ; впровадження змішаного та дистанційного навчання, використання інноваційних методів (гейміфікація, адаптивне навчання, VR/AR, штучний інтелект); підвищення цифрової грамотності педагогів, розвиток цифрової культури, формування здатності створювати інтерактивний освітній контент; розробка законодавчих та інструктивних документів, що регламентують цифрове навчання та забезпечують кібербезпеку. Важливою складовою є інтеграція цифрових компетентностей до освітніх стандартів усіх рівнів освіти, що відповідає рекомендаціям Європейського Союзу.

Опитування, проведене серед 527 респондентів (педагогічні працівники, управлінський персонал закладів освіти та експерти з цифровізації), засвідчило, що найбільш гострим викликом європейської інтеграції України в умовах цифрової трансформації освіти є нерівномірний доступ до сучасних цифрових ресурсів, який відзначили 68,4% опитаних, що стосується передусім сільських

територій, віддалених регіонів та місцевостей, постраждалих від воєнних дій, де обмежена інтернет-інфраструктура та доступ до сучасних пристроїв.

Більше половини респондентів (54,7%) назвали проблемою недостатню кількість педагогів, які володіють сучасними цифровими інструментами, а 51,3% вказали на потребу у системних програмах підвищення кваліфікації у сфері цифрових технологій, що свідчить про необхідність створення масштабних і довгострокових освітніх проєктів для підготовки педагогів до роботи в цифровому середовищі. Майже половина учасників опитування (46,8%) наголосили на важливості забезпечення кіберзахисту та дотримання норм захисту персональних даних, зокрема відповідно до вимог GDPR, що відображає зростаючу потребу в безпечному використанні онлайн-ресурсів у освітньому процесі. Проблему адаптації навчальних програм до вимог європейських кваліфікаційних рамок відзначили 39,6% респондентів, а забезпечення академічної доброчесності в онлайн-навчанні – 35,2%. Хоча означені показники мають нижчі значення порівняно з інфраструктурними чи кадровими викликами, вони є критично важливими для успішної інтеграції у європейський освітній простір.

Отримані результати демонструють, що для ефективною європейської інтеграції освіти України в цифрову добу необхідно комплексно вирішувати інфраструктурні, кадрові, нормативні та педагогічні завдання, які є взаємопов'язаними та взаємозалежними. Передусім важливо забезпечити рівність доступу до цифрових ресурсів для всіх учасників освітнього процесу незалежно від місця проживання чи соціально-економічного статусу, що передбачає розвиток сучасної телекомунікаційної інфраструктури, модернізацію матеріально-технічної бази закладів освіти та впровадження інклюзивних технологій. Не менш значущим є формування високого рівня цифрової компетентності педагогічних кадрів, що вимагає розробки системних програм підвищення кваліфікації, спрямованих не лише на опанування технічних навичок, а й на розвиток педагогічних стратегій, адаптованих до цифрового середовища, інтеграцію інноваційних методів навчання (змішане, дистанційне, адаптивне) та формування цифрової культури.

У нормативно-правовій площині ключовими завданнями є гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами, зокрема у сфері захисту персональних даних, забезпечення кібербезпеки та створення чітких регламентів для роботи з цифровими освітніми ресурсами. Педагогічний аспект передбачає модернізацію змісту освіти та освітніх програм з урахуванням вимог Європейської рамки кваліфікацій, впровадження інструментів оцінювання, що відповідають принципам академічної доброчесності, а також розвиток критичного мислення та медіаграмотності учасників освітнього процесу. Отже, успішна інтеграція України в європейський освітній простір у цифрову добу потребує системного та скоординованого підходу, який поєднує інвестиції в інфраструктуру, підготовку кадрів, вдосконалення нормативної бази та педагогічних практик.

Результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок, що європейська інтеграція України в контексті цифрової трансформації освіти є взаємопов'язаними процесами, що взаємно підсилюють один одного. Цифровізація створює умови для модернізації освітнього середовища, розширює

доступ до знань, підвищує конкурентоспроможність випускників на світовому ринку праці. Разом з тим, успіх інтеграції залежить від здатності держави та освітніх інституцій подолати інфраструктурні, кадрові та нормативні бар'єри, а також забезпечити формування цифрової культури як ключової складової сучасної освіти.

Список використаних джерел

1. Горінов П., Сілаєв В. Політика цифрової трансформації України в умовах євроінтеграції. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2025. № (77). С. 50–57, DOI: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-1\(77\)-8](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-1(77)-8)
2. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>
3. Листопад О., Листопад Н. Організація дистанційного навчання на платформі Moodle: теорія та практика. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2025. Вип. 70. С. 145–155. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168812.2025-\(70\)-20](https://doi.org/10.31909/26168812.2025-(70)-20)
4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>
5. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник. Рівне: Овід, 2012. 352 с.

Тетяна МОЛЯВКО

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А4.07 Середня освіта (Географія), Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗІ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ГЕОГРАФІЇ

У сучасній педагогічній практиці викладання географії ігрові технології посідають чільне місце як ефективний інструмент інтенсифікації навчального процесу. Методична література пропонує широку базу ігрових сценаріїв та класифікацій, що розглядають ігрові методи переважно через призму загальнопедагогічного впливу. Попри те, що ставлення практиків до гейміфікації

Наукове електронне видання

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
**«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ
ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ»**

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(29-30 січня 2026 р., м. Запоріжжя)

Матеріали подаються в авторській редакції.
Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори.

Відповідальний за випуск: Воровка М.І.
Комп'ютерна верстка: Кожевникова А.В.
Коректор: Підварко Т.О.
Дизайн обкладинки: Кожевников П.П.

Електронне видання. Формат 60x90/16. Ум. друк. акр. 42,14.
Підписано до друку 24.02.2026 р. Замовлення № 2406.
Видано ФО-П Однорог Т.В. м. Запоріжжя; тел. (098) 243 96 51

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої продукції від 29.01.2013 р. серія ДК № 4477